

Václavské náměstí v proměnách času

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Společně se vydejme prozkoumat Václavské náměstí a to, jak se měnila jeho funkce a vzhled v čase.

Čeká nás **pět zastavení**. U každého si ukážeme, co všechno lidé mohli navštívit a vidět před sto lety, jak se jednotlivá místa měnila a jakým účelům sloužila.

Během přesouvání mezi stanovišti mějte oči na stopkách, vaším úkolem je najít **4 prvky (detaily budov)** a zanést jejich polohu do přiložené mapy. Prvky jsou seřazeny za sebou, jak budou následovat.

Na následující stránce naleznete **rozcestník**, který vám ulehčí navigaci v tomto pracovním listě. Můžete si procházet **úkoly** k jednotlivým **stanovištím** nebo se vracet k **prvkům** a jejich **zaznamenávání do mapy**.

Užijte si procházku a nezapomeňte **se dívat kolem sebe**.

Stanoviště

Prvky

STANOVIŠTĚ 1

PRVEK 1

STANOVIŠTĚ 2

PRVEK 2

STANOVIŠTĚ 3

PRVEK 3

STANOVIŠTĚ 4

PRVEK 4

STANOVIŠTĚ 5

PRVKY DOHROMADY

ZÁVĚR

MAPA PRO ZAKRESLENÍ

Prvek 1

Václavské náměstí v proměnách času

1. V kterém období byste dle stylu fasády tipovali, že byla budova postavena?
2. Prohlédněte si detaily na budově. Dokážete podle nich odhadnout k čemu budova sloužila?
3. Najděte na internetu informace o budově.
4. K čemu budova slouží dnes? Změnil se její účel?

Prvek 2

Václavské náměstí v proměnách času

1. Proč si myslíte, že autor zvolil pro svou sochu v roce 1999 právě sv. Václava?
2. Je podle vás náhoda, že je socha tak podobná soše sv. Václava na Václavském náměstí?

Prvek 3

1. Kdo je vyobrazen na bustě?
2. Proč je jeho busta v kině? Jaký mohl mít vztah k tomuto místu?
3. Znáte někoho jiného s příjmením Havel?

Prvek 4

Václavské náměstí v proměnách času

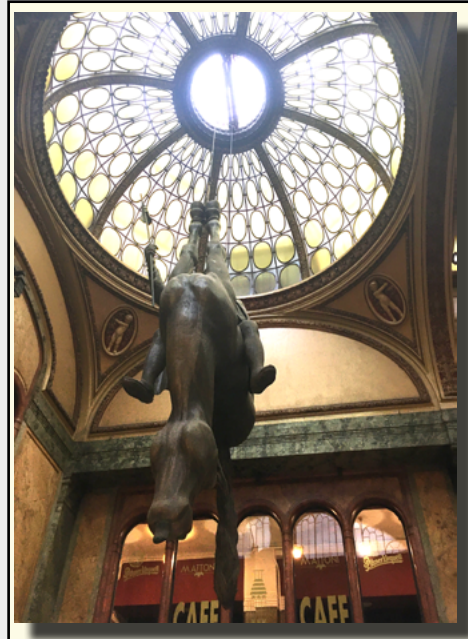
1. Jak na vás prostor působí?
2. Podívejte se na detaily na budově. Umíte podle nich odhadnout, k čemu budova sloužila?
3. Kdy mohla být postavena?

Prvky dohromady

Václavské náměstí v proměnách času

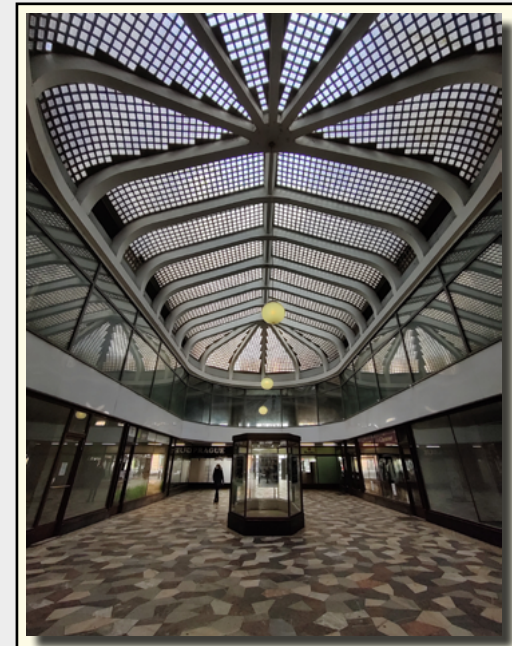
Prvek 1

Prvek 2

Prvek 3

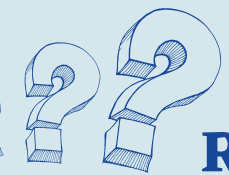
Prvek 4

STANOVIŠTĚ 1

Náměstí

Rozhlédněte se kolem sebe a popište co vidíte.

1. Na jakém typu místa se nacházíme?
2. Jak na vás toto místo působí?
3. Jaké funkce plní? Jak ho lidé užívají?
4. Vidíte nějaké historické stavby?
5. Z jaké doby pocházejí?

Prohlédněte si detailně fotografii na následující straně.

Poté se opět podívejte na Václavské náměstí před sebou.

Co je na fotce stejné a co naopak oproti dnešní podobě Václavského náměstí jiné?

Vyznačte na fotografii, co je stejné (označte fajfkou) a co odlišné (pole nechte prázdné).

Dle mapy se přesuňte na stanoviště č. 2.

Václavské náměstí v proměnách času

Že se nacházíte na správném místě, zjistíte podle tohoto obrázku.

Nezapomeňte se dívat kolem sebe a hledat prvky.

STANOVIŠTĚ 2

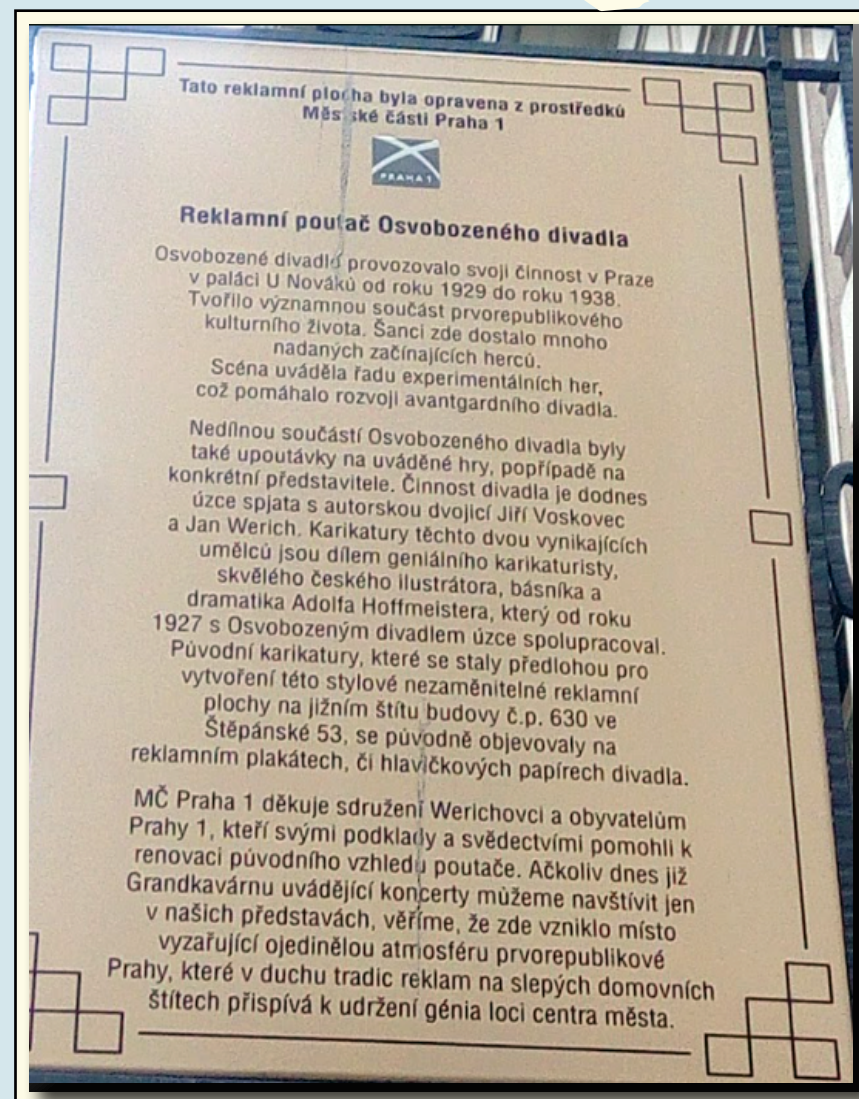
Divadlo

Přečtete si text na tabuli a odpovězte na otázky.

1. Znáte divadlo, na které odkazuje reklama? Víte, koho zobrazuje karikatura?
2. Co víte o Osvobozeném divadle z hodin dějepisu či literatury?
3. Proč si myslíte, že si Voskovec a Werich vybrali pro své divadlo právě tuto lokalitu Prahy?
4. Proč se karikatura dodnes na oné zdi uchovává?

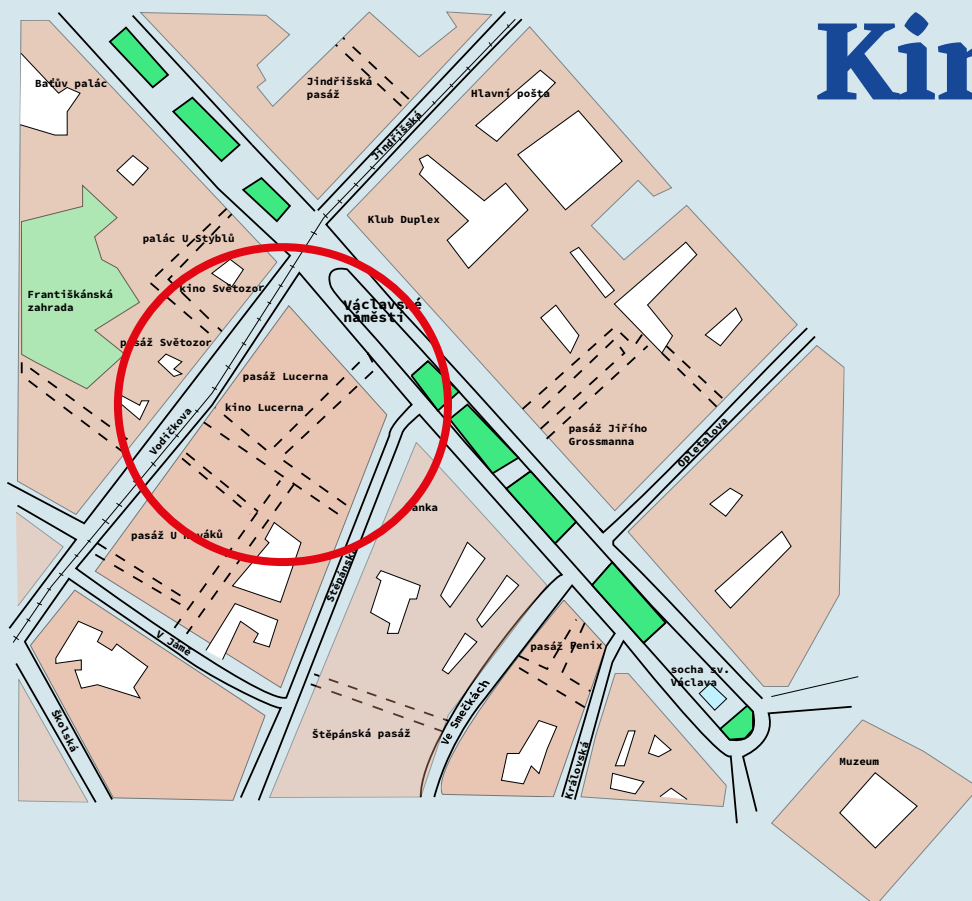

Václavské náměstí v proměnách času

Jděte si prohlédnout Pálác u Nováků a nezapomeňte hledat prvky.

STANOVIŠTĚ 3

Kino

Na fotografii je vyobrazen vstup do kina Lucerna z roku 1909.

Jak vypadá toto místo dnes?

Zkuste ho najít a vyfot'te ho.

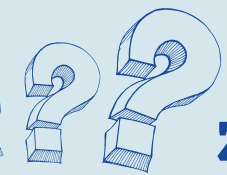

Jak vypadají v současnosti další kina z období první Československé republiky?

Václavské náměstí v proměnách času

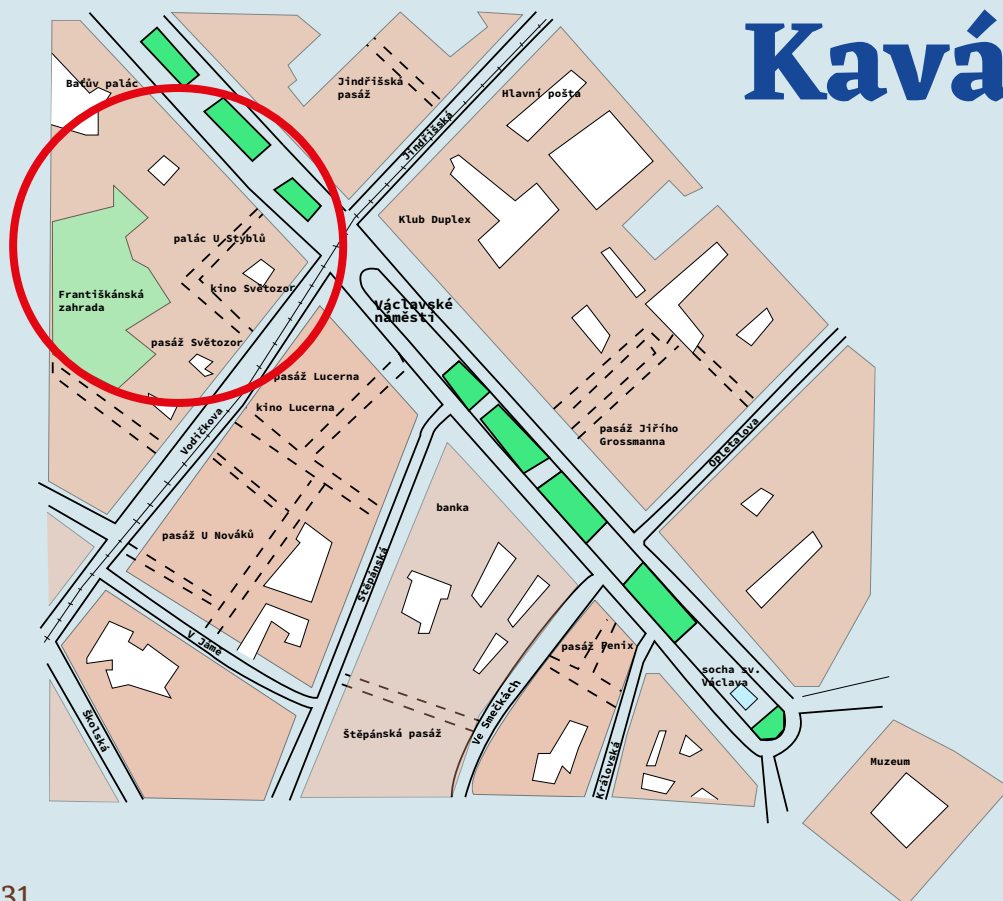
Zamyslete se a odpovězte na otázky.

1. Jak na vás působil prostor v kině Lucerna a v kině Alfa?
2. V čem jsou kina stejná a v čem se od sebe odlišují?
3. V čem je prostor prvorepublikových kin stejný a v čem se odlišuje od dnešních kin?
4. Proč byl podle vás film po svém vzniku tak úspěšný?

STANOVIŠTĚ 4

Kavárna

Mezi lety 1928–1933 vznikla nová budova kavárny a hotelu Juliš. Podívejte se na dobovou fotografii a odpovězte na otázky.

Václavské náměstí v proměnách času

1. Čím se odlišovala od okolních budov?
2. Vidíte v okolí nějakou jinou budovu, která má podobnou architekturu jako kavárna Juliš?
3. Když se podíváte na budovu dnes a porovnáte ji s fotografií, zůstala stejná?
4. Byly podle vás kavárny v první Československé republice oblíbenými místy?

Atmosféra v kavárně před její přestavbou:

Václavské náměstí v proměnách času

Snímek zachycuje jednak typickou atmosféru pražských cukráren (ještě v původní budově), které byly doménou dam (muži navštěvovali spíše kavárny), jednak zimní módu z konce 20. let. Dalším oblíbeným podnikem byla např. Myšákova cukrárna ve Vodičkově ulici. V roce 1931 na místě starého domu vyrostla funkcionalistická budova nového hotelu Juliš, v prvním patře s kavárnou a restaurací, v přízemí s cukrárnou a s biografem a nočním barem v podzemí.

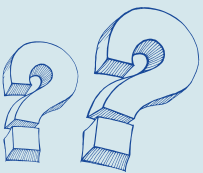

Jak se jmenuje nejznámější česká obuvnická značka, která vznikla v roce 1894 ve Zlíně?

**Rozhlédněte se kolem sebe a najděte prodejnu této značky.
Jděte k ní.**

A map of Bratislava, Slovakia, showing the location of the Bratislava Palace (Bratislavský palác) and the Bratislava Palace (Bratislavský palác). The Bratislava Palace (Bratislavský palác) is marked with a red circle. The Bratislava Palace (Bratislavský palác) is marked with a red circle.

Budova před vámi patřila k nejmodernějším obchodním domům v první republice. Zamyslete se, čím mohla být pro svou dobu tak výjimečná a pokroková?

Václavské náměstí v proměnách času

Závěr

**Na závěr se zamyslete a odpovězte na otázky.
Zkontrolujte si, zda jste našli všechny prvky.**

1. Které stanoviště se vám nejvíc líbilo a proč?
2. Jak mohli lidé v první Československé republice trávit svůj volný čas?
3. Změnila se funkce jednotlivých míst dnes? Pokud ano, v čem?
4. Vypadaly budovy, které jste viděli, stejně? V čem se odlišovaly?

Konec

1. Pokud není uvedeno jinak, současné fotografie pořízeny autorkami projektu.
2. Fotografie Václavské náměstí. Posselt. [fotografie]. In: Světozor, světová kronika současná slovem i obrazem: časopis pro zábavu i poučení. r. 19, č. 17, str. 10. (1. 1. 1919)
3. Biograf Lucerna. [fotografie]. In: Tomáš Dvořák, Jan Rousek. Pražské biografy. Pomíjivé kouzlo potemnělých sálů. Muzeum hlavního města Prahy, 2016. s. 104.
4. Dům u stýblů s biografem Alfa. [fotografie]. In: Tomáš Dvořák, Jan Rousek, Pražské biografy. Pomíjivé kouzlo potemnělých sálů. Muzeum hlavního města Prahy, 201. s. 116.
5. Hotel Juliš. [fotografie]. In: Tomáš Dvořák, Jan Rousek, Pražské biografy. Pomíjivé kouzlo potemnělých sálů. Muzeum hlavního města Prahy, 201. s. 118.
6. Interiér kavárny Juliš. J. Ziegloser. [fotografie]. Dostupné na: <https://www.starapraha.cz/vaclavak/459.jpg> [25-4-2021]
7. Obchodní dům Baťa. Autor neuveden. [fotografie]. Dostupné na <https://www.ceskatelevize.cz/porady/873537-hledani-ztraceneho-casu/207522161510021-filmy-z-vaclavaku-4/> [25-4-2021]

Reklamní poutač Osvobozeného divadla

Václavské náměstí v proměnách času

Osvobozené divadlo provozovalo svoji činnost v Praze v paláci U Nováků od roku 1929 do roku 1938. Tvořilo významnou součást prvorepublikového kulturního života. Šanci zde dostalo mnoho nadaných začínajících herců. Scéna uváděla řadu experimentálních her, což pomáhalo rozvoji avantgardního divadla.

Nedílnou součástí Osvobozeného divadla byly také upoutávky na uváděné hry, popřípadě na konkrétní představitele. Činnost divadla je dodnes úzce spjata s autorskou dvojicí Jiří Voskovec a Jan Werich. Karikatury těchto dvou vynikajících umělců jsou dílem geniálního karikaturisty, skvělého českého ilustrátora, básníka a dramatika Adolfa Hoffmeistera, který od roku 1927 s Osvobozeným divadlem úzce spolupracoval. Původní karikatury, které se staly předlohou pro vytvoření této stylové nezaměnitelné reklamní plochy na jižním štítu budovy č. p. 630 ve Štěpánské 53, se původně objevovaly na reklamních plakátech, či hlavičkových papírech divadla.

MČ Praha 1 děkuje sdružení Werichovci a obyvatelům Prahy 1, kteří svými podklady a svědectvími pomohli k renovaci původního vzhledu poutače. Ačkoliv dnes již Grandkavárnu uvádějící koncerty můžeme navštívit jen v našich představách, věříme, že zde vzniklo místo vyzařující ojedinělou atmosféru prvorepublikové Prahy, které v duchu tradic reklam na slepých domovních štítech přispívá k udržení génia loci centra města.